

Datum: 11.06.2018

Medij: City magazine

Rubrika: Intervju

Autori: Ljubica Slavković

Teme: filmski, dramski, pozorišni umetnici

Naslov: PROSTOR KAO LIČNO ISKUSTVO

Napomena:

Površina: 1060

Tiraž: 0

Strana: 50,51

INTERVJU

PROSTOR KAO LIČNO ISKUSTVO

NIKOLAS VANJIJE AUTOR JE FILMA HOTEL
JUGOSLAVIJA, KOJI JE BEOGRADSKA
PUBLIKA IMALA PRILIKU DA VIDI NA PO-
SLEDNJEM BELDOCSU

TEKST: LJUBICA SLAVKOVIĆ

„Hotel Jugoslavija bio je mitsko mesto. Bio je istovremeno i simbol i svedok različitih trenutaka koji su oblikovali bivšu Jugoslaviju: od Tita do Miloševića, od socijalizma do nacionalizma, od NATO bombardovanja do korumpiranog ekonomskog liberalizma. Danas i dalje progoni beogradski pejzaž kao odraz srpskog društva u potrazi za novim prekretnicama. Ovim putovanjem kroz vreme i prostore zgrade, režiser – jugoslovenskog porekla po majci, ali rođen i odrastao u Švajcarskoj – istražuje kolektivno podsvesno, kao i delove sopstvenog identiteta.”

Ovako glasi sinopsis dokumentarnog filma Hotel Jugoslavija, koji potpisuje Nikolas Vanjije (Nicolas Wagnières) i koji je nedavno premijerno prikazan pred beogradskom publikom, s tim što u pitanju nije čisto dokumentarni film – kako je glavni junak „mitsko mesto“, autor dokumentarne snimke unosi u izražajan umetnički esej, donosi nam mnoštvo emocija i informacija, i vodi nas na putovanje kroz vreme i prostore, sećanja na mesta na kojima nismo bili, ali ih jesmo doživeli. S Nikolasom smo razgovarali o motivima za film i putovanju na koje se (nas je) otisnuo.

Film u samom naslovu nosi ime zemlje koja više ne postoji, i u kojoj ti nikada nisi živio, ali te je oblikovala. Da li si kroz Hotel Jugoslaviju krenuo u potragu i za tom nepostojećom zemljom?

Ne bih rekao da je film potraga za Jugoslavijom, već više propitivanje ostataka određene „modernosti“ koja je postignuta u bivšoj Jugoslaviji, zemlji iz koje je moja majka. U filmu nema nikakve potrage za istinom, iskustvo moje majke s učešćem u radnoj akciji doprinosi nasleđu koliko i Arkanov kazino. Kako nije potraga u tom smislu, sve što sam našao jesu 6/6 negativni Tita, Ričarda Niksona ili nekih drugih chefs d'état koje sam susreo izgubljene u prljavim kolicima u

Datum: 11.06.2018

Medij: City magazine

Rubrika: Intervju

Autori: Ljubica Slavković

Teme: filmski, dramski, pozorišni umetnici

Naslov: PROSTOR KAO LIČNO ISKUSTVO

Napomena:

Površina: 1060

Tiraž: 0

Strana: 50,51

mračnom podrumu. Ali tokom snimanja filma, koje je trajalo deset godina, ponovo sam se povezao sa zemljom, na stvaran način, što se isto dešavalo i samim filmom.

Film je premijerno prikazan u Beogradu tokom Beldocs festivala. Obe projekcije praćene su emotivnim reakcijama publike. Očigledno si ispričao priču mnogih, za koju postoji i potreba da se o njoj govori. Da li je ta reakcija publike ona koju si očekivao?

Kad pravim film ne znam šta da očekujem, osim da će publika na neki način biti dotaknuta mojom ekspresijom. Film se prikazivao u Zagrebu, gde je i nagrađen, i u Beogradu istovremeno, i moje prisustvo na tim projekcijama mi je bilo daleko značajnije nego da budem na Berlinu, iz očiglednih razloga. Bio sam veoma dirnut tako toplom dobrodošlicom. Sećam se veoma zanimljivih reakcija iz publike koje su propitivale ideje modernosti. Možda pogled koji sam doneo na vrednosti i njihove nestanke, kroz intimno sećanje, donosi perspektivu na koju ljudi više nisu navikli, usled njene sveprisutnosti u politici.

Hotel Jugoslavija je negde i potraga za identitetom svih onih koji su odrastali „napolju“ dok je Jugoslavija prestajala da postoji, svih onih na čije je formiranje identiteta uticala Jugoslavija iako u njoj nisu nikad živeli. Zašto si za takvu potragu izabrao baš Hotel Jugoslaviju?

Razlozi su mnogostruki i nije lako

navesti ih... Za mene su urbani prostor i arhitektura veoma interesantni, zato što čine na izvestan način susrete individualnog i kolektivnog, privatnog i javnog. Kad razmišljamo o filmu kao pitanju prostora/vremena, prostor postaje lično iskustvo u kome je vreme u odnosu s istorijom i kolektivnim. Da budem precizniji, susreo sam hotel 2005. godine za potrebe scene u svom diplomskom filmu (kratka fikcija nazvana Tranzit), i osetio sam dosta empatije kad sam razgovarao sa zaposlenima, tik malo pre nego što se hotel zatvorio, dok sam otkrivao nekakvu arogantnost i mediokrinitet politike. Sva ta osećanja su bukvalno odjekivala zgradom.

U pitanju je tvoj prvi dokumentarac. Ali film takođe koristi formu umetničkog eseja dok preispituje prošlost, koja je uvek intimna interpretacija onoliko koliko se sastoji i iz činjenica. Kako si došao do ove forme, koji su ti bili glavni motivi i izazovi?

Od početka sam znao da će film imati veoma subjektivan pristup, da neću koristiti novinarski pristup (iako sam bio u kontaktu s ljudima koji se bave teorijskim poljima, arhitekturom, žurnalizmom, sociologijom). Znao sam dobro da hoću da radim na pitanjima reprezentacija nasuprot identitetu. Znao sam i da postoje različiti nivoi pripovedanja koji mogu stvoriti kompleksniji narativ kasnije u produkciji. Moje slike hotela u tri različita momenta, intervjui, arhivi, i moj glas koji čita napisani tekst jeste ono što smo imali kao prvu strukturu filma.

Info/ Nikolas Vanjije (Nicolas Wagnières) je nakon što je diplomirao za građevinskog tehničara proveo devedesete godine XX veka kao menadžer muzičke radnje, muzički producent i nezavisni DJ. Zatim je upisao filmske studije na Fakultetu lepih umetnosti u Ženevi. Diplomirao je 2005. godine, i još pet godina proveo na fakultetu kao saradnik istraživač. Saraduje s brojnim scenskim direktorima i koreografima u Ženevi dok radi na svojim dokumentarnim projektima. Hotel Jugoslavija je njegov prvi dokumentarni izraz.

